

Sudjelovanje i položaj Afroamerikanaca u Američkom ratu za nezavisnost (1775--1783.)

Ovanin, Jana

Undergraduate thesis / Završni rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Rijeka, Faculty of Humanities and Social Sciences / Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:186:105923>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-26**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the University of Rijeka, Faculty of Humanities and Social Sciences - FHSSRI Repository](#)

SVEUČILIŠTE U RIJECI
FILOZOFSKI FAKULTET

Jana Ovanin

Sudjelovanje i položaj Afroamerikanaca u Američkom
ratu za nezavisnost (1775.-1783.)
(ZAVRŠNI RAD)

Rijeka, 2022.

SVEUČILIŠTE U RIJECI
FILOZOFSKI FAKULTET
Odsjek za Povijest

Jana Ovanin

Sudjelovanje i položaj Afroamerikanaca u Američkom
ratu za nezavisnost (1775.-1783.)
(ZAVRŠNI RAD)

JMBAG: 0009081642

Studij: Preddiplomski dvopredmetni sveučilišni studij Povijesti i filozofije

Mentorica: doc. dr. sc. Maja Čutić Gorup

Rijeka, 2022.

Izjava o autorstvu rada

Izjavljujem da sam završni rad pod nazivom Sudjelovanje i položaj Afroamerikanaca u Američkom ratu za nezavisnost (1775.-1783.) izradila samostalno.

Svi dijelovi rada, nalazi ili ideje koje su u radu citirane ili se temelje na drugim izvorima, bilo da su u pitanju knjige, znanstveni ili stručni članci, Internet stranice, zakoni i sl. u radu su jasno označeni kao takvi te adekvatno navedeni u popisu literature.

U Rijeci, 14.09.2022.

Potpis studenta

Sažetak

Bostonski masakr 1770. godine stvorio je prve mučenike Američke revolucije, a ime Afroamerikanca Crispusa Attacusa povlačit će se kroz sve propagande vezane za borbenost crnaca i borbu protiv opresije. Njegov lik će postati simbol koji se neće zaboraviti krajem Američkog rata za nezavisnost već će se spominjati do 21. stoljeća u svim pokušajima ostvarivanja slobode Afroamerikanaca. Američki rat za nezavisnost bio je dugotrajan, trajao je čak 8 godina, od 1775. do 1783. godine te je omogućio stjecanje slobode američkih kolonija i stvaranje Sjedinjenih Američkih Država Deklaracijom o neovisnosti 1776. godine. Bez obzira na objavu neovisnosti rat se nastavio. Obje strane su trebale ljudstvo da brane teritorije. Britanci¹ su odmah počeli regrutirati Afroamerikance koji su bili jeftina vojna snaga te su im zauzvrat nudili slobodu što će prvi puta biti objavljeno proglasom generala Dunmora 1775. godine kojim se zove robove da pobjegnu od svojih robovlasnika i pridruže se vojsci, a zauzvrat će biti oslobođeni. Amerikanci su odbijali naoružavanje robovske snage zbog straha od pobuna, ali niti Afroamerikance koji su stekli slobodu nisu htjeli naoružavati. Međutim, vojska Britanije počinjala je masovno regrutirati robove koji su dolazili u nadi da će biti oslobođeni, a patriotima je počelo nedostajati bijelog stanovništva za novačenje. Stoga su patrioti također počeli dopuštati slobodnim crncima pridruživanje, a u nekim kolonijama i robove. Oko 3000 Afroamerikanaca se borilo na strani patriota², dok je na strani lojalista³ sudjelovalo i više od 15 000 Afroamerikanaca. Mnogi robovi su uspjeli pobjeći u trenutku rata i steći slobodu na taj način. Britanci su masovno uzimali robove iz kolonija koje su ostajale u deficitu radne snage što će utjecati na rad na plantažama. Potpisivanjem mira u Parizu 1783. robovi koji su se borili za Britance trebali su biti vraćeni robovlasnicima, međutim nisu svi generali poslušali ovu naredbu, te su mnogi postali slobodni Afroamerikanci u ostalim britanskim kolonijama. Pojavili su se prvi uspješni Afroamerikanci koji su spominjani u izvorima pa je tako Phillis Wheatley objavila knjigu poezije u Americi, Prince Hall osnovao je ložu slobodnih zidara čiji su članovi bili Afroamerikanaca kako bi se zalagao za njihova prava i slobode, a Benjamin Banneker bio je izumitelj. Oni su se zalagali za ukidanje ropstva te pomogli u odbacivanju uvjerenja kako su Afroamerikanci intelektualno inferiorniji, već da ih je potrebno obrazovati.

---

¹ Pojam Britanija odnosi se na Kraljevstvo Velike Britanije koje je nastalo ujedinjenjem engleskog i škotskog kraljevstva te je postojalo od 1.5.1707. godine do 31.12.1800. godine., a Britanci su bili stanovnici Britanskog otočja i britanskih prekomorskih teritorija

² Kolonijalisti u Sjevernoj Americi koji su se pobunili protiv britanske vlasti u Američkom ratu za nezavisnost i osnovali Ujedinjene Američke države

³ Sjevernoamerički kolonijalisti koji su u Američkom ratu za nezavisnost bili odani Kraljevstvu Velike Britanije

Ropstvo je i dalje jako prošireno u kolonijama nakon Američkog rata za Nezavisnost. posebno na Jugu, ali rade se prvi koraci u odbacivanju istoga zakonskim putem. Mnogi robovi postali su slobodni putem peticija i na temelju sudjelovanja u ratu, ali mnogi su i ponovno zarobljavani i prodavani, no stvara se organiziranija borba društva protiv ropstva.

Ključne riječi: sloboda, Afroamerikanci, Američki rat za nezavisnost, robovi, vojska

Sadržaj:

<u>Uvod</u>	1
<u>1.Stvaranje mučenika revolucije</u>	2
<u>2.Koju stranu izabrati?</u>	4
<u>2.1.Proglas generala Dunmorea</u>	5
<u>2.2.U vojnoj službi kod američkih patriota</u>	6
<u>2.3. U vojnoj službi kod Britanaca</u>	12
<u>3.Pojava uspješnih Afroamerikanaca</u>	14
<u>4.„Sloboda za sve ljude“</u>	17
<u>Zaključak</u>	21
<u>Literatura:</u>	22

Uvod

Američki rat za nezavisnost trajao je od 1775. do 1783. godine, a u sukobu je sudjelovalo trinaest američkih kolonija koje su tražile neovisnost od Velike Britanije. Amerikanci su težili slobodi od britanske krune te su to i ostvarili krajem rata. Glavni dokument u postavljanju cilja neovisnosti bila je Deklaracija o neovisnosti koja počiva na idealu slobode za sve ljude, odnosno istaknuto je pravo na revoluciju to jest pravo i dužnost naroda da se oslobodi tiranske vlasti koja ga tlači. Uzroci rata leže u samovoljnom oporezivanju kolonista koji su se oduprli centralističkoj i merkantilističkoj politici britanske vlasti. „Oni koje se oporezuje bez njihove suglasnosti ili suglasnosti njihovih reprezentativaca su robovi“ napisao je John Dickinson ili kako se John Adams izrazio „govorim to s tugom i tjeskobom, Britanci su naši tlačitelji, a mi smo robovi – najponiznija vrsta robova“.⁴ Ropstvo kao politički koncept imao je specifično značenje, u ovom slučaju na britansku opresiju patrioti smatraju da trebaju djelovati kako bi obranili pravo čovjeka na slobodu. Svoju slobodu tražili su i Afroamerikanci⁵ koji su godinama prodavani u kolonijama kao radna snaga na plantažama, te će ropstvo Afroamerikanaca također postati političko pitanje. U završnom radu pisala sam o tome kako su Afroamerikanci prisustvovali u ratu za neovisnost te kako su doprinijeli stvaranju nacije Sjedinjenih Američkih Država. Glavna teza ovog završnog rada jest da su se Afroamerikanci borili na obje strane u Američkom ratu za neovisnost. Prvo poglavlje posvećeno je kratkom osvrtu na stvaranje mučenika Američke revolucije, Crispusa Attacusa, i događaju tijekom kojeg se to desilo pod nazivom Bostonski masakr 1770. godine. Sljedeće poglavlje posvećeno je sudjelovanju Afroamerikanaca na bojištima te je objašnjeno gdje su sudjelovali i na koji način. U radu sam spomenula nekoliko individualaca koji su se našli u američkoj povijesti i istakli se u periodu rata i nakon njega kako bi na individualnim primjerima razumjeli djelovanje Afroamerikanaca koji su uspjeli naći svoju slobodu te se boriti protiv ropstva kako bi i ostali robovi mogli to

---

⁴ Bailyn, Bernard, *The Ideological Origins of the American Revolution*, Belknap Press of Harvard University Press, 1992., str. 233

⁵ Afroamerikanac je pojam kojim se danas u Sjedinjenim Američkim Državama službeno i etnički naziva Amerikance afričkog podrijetla koji su potomci robova dovedenih iz Afrike od 17. do 19. stoljeća.

ostvariti. Zatim sam navela što je Američki rat za nezavisnost omogućio Afroamerikancima te kakvi su bili njihovi položaji nakon rata. Na kraju sam dala zaključak na rad.

Za pisanje rada koristila sam se primarnim i sekundarnim izvorima te internetskim stranicama. Primarne izvore mogla sam pronaći u arhivama na internetu te također dokumente koji su sakupljeni u knjizi autora Woodya Holtona.⁶

1. Stvaranje mučenika revolucije

Crispus Attucks, vjerojatno je rođen u blizini Framinghama u Massachusettsu 1723. godine.⁷ Bio je neuobičajeno visok za to doba te je bio mješovitog podrijetla, sin Afroamerikanca i američke Indijanke. Vjeruje se da je bio rob Williama Browna jer je objavljeno u Boston Gazetteu 2. listopada 1750. da je pobjegao od Browna.⁸ U oglasu je navedeno da je tada imao 27 godina. U vrijeme masakra radio je kao mornar u Bostonu i oko Atlantskog bazena te je bio slobodan⁹. Bio je prvi od ubijenih u bostonskom masakru.

Gomila se okupila oko vojnika u ulici King optužujući ga da je udario mušketom dječaka koji se rugao britanskom časniku. Časniku je u pomoć došlo osmero pripadnika 29. pukovnije uz kapetana Thomasa Prestona.¹⁰ Pedesetak ljutih prolaznika vikalo je na vojnike te se u tom trenu oglasilo zvono za uzbunu. Na ulici se našla velika masa ljudi od kojih su neki nosili puške dok su drugi nosili kante misleći da se radi o požaru. Došlo je do naguravanja, a zatim je jedan iz mase udario vojnika i izbio mu pištolj iz ruke. U panici su vojnici započeli pucnjavu u kojoj je pogođeno jedanaestoro civila, troje je umrlo na mjestu dok je osmero bilo ozlijeđeno od čega dvoje opasno po život.¹¹ Ove žrtve označile su mučenike revolucije. Što se zapravo dogodilo u sukobu između kolonista i britanskih vojnika je diskutabilno. Ono što je poznato je da se na ulici pojavila grupa građana, predvođena visokim, robusnim muškarcem tamnog lica i suočila se s osam britanskih vojnika.¹² Vojnici su zapucali, Attucus i još tri čovjeka, Samuel Gray, Samuel Maverick i James Caldwell, su ubijeni. Suđenje vojnicima za ubojstvo se odvalo 27.

---

⁶ Holton, Woody, *Black Americans in the revolutionary era : a brief history with documents*, Bedford/St. Martin's, Boston, MA, ©2009

⁷ Kachun, Mitchell Alan, *First martyr of liberty, Crispus Attucks in American memory* (2017, Oxford University Press), str. 27

⁸ Ibid, str. 25

⁹ Ibid. 34

¹⁰ Quarles, Benjamin Arthur, *The Negro in the American Revolution*, University of North Carolina Press (Chapel Hill), 1996., str 3

¹¹ Ibid, str 4

¹² Kachun, Mitchell Alan - *First martyr of liberty, Crispus Attucks in American memory*, Oxford University Press, inc., 2017., str. 36

studenog 1770. u Bostonu. Tijekom suđenja objavljeno je da je Attucks prvi pao s jednim me-
tkom u desnom prsnom košu. Ustrijelio ga je britanski vojnik William Warren. Prema svjedo-
čenjima Attacus nije zadao prvi udarac. Kolonist Samuel Adams je tvrdio da se Attacus nasla-
njao na štap zatim je pao te zasigurno nije predstavljao prijetnju. Adams je temeljio priču na
svjedočanstvu Johna Dunbrookea koji je svjedočio pred istražnim sudom.¹³ U svojoj obrani
britanskih vojnika na suđenju 1770., John Adams je naglasio da su pripadnici rulje bili ljudi
niže vrste. Tvrdio je da su bili sve samo ne patrioti, bili su rulja čije su akcije prijetile ne samo
britanskoj gardi već samom društvenom poretku kolonije. Druga strana je oplakivala poginule
građane smatrajući ih žrtvama bezobzirne zloporabe vlasti.¹⁴ Šest od osam britanskih vojnika
oslobođeno je optužbi na temelju samoobrane, dok su preostala dvojica osuđena na blažu kaznu
za ubojstvo iz nehaja. U vrijeme revolucije bostonski masakr već je bio upisan u sjećanje kao
prvi smrtonosni sukob u borbi za američku neovisnost od Britanaca. Vjerski i politički čelnici
održali su propovijedi i govore u spomen na stradale u masakru. Oslobođeni Afroamerikanci u
Massachusettsu, nadahnuti Attucksovim herojstvom, počeli su uspješno moliti za svoju slo-
bodu. Bostonski masakr i lik Crispusa Attucksa nastavio se koristiti za propagandu od 1770.
do 1783. godine, a i kasnije sve do 1850-ih Afroamerikanci su veličali Attucksa kao revoluci-
onarnog domoljuba i kao simbol rasnog ponosa, lojalnosti svojoj državi te slobodnog građanina
afroameričkog podrijetla. Njegovo služenje naciji dalo je argumente za abolicioniste u njihovoj
potrazi za okončanjem institucije ropstva. Istaknuti crnački bostonski abolicionisti William C.
Nell i Lewis Hayden ponovno su se pozvali na Attucksove akcije, na datum 5. ožujka 1858.,
kada su uspostavili Dan Crispusa Attucksa s festivalom u Faneuil Hallu.¹⁵ Sjedinjene Države
iskovale su novčić 1998. godine u čast Attucksa kako bi obilježile 275. godišnjicu njegova
rođenja i proslavile afroameričke revolucionarne domoljube¹⁶. Danas se Afroamerikanci
sjećaju Attucksovog života kroz proslave Attucksovog dana, organizacije i institucije koje nose
njegovo ime te njegov spomenik na Bostonskom trgu. U knjizi „First Martyr of Liberty“ dr.
Mitchell Alan Kachun daje vrlo detaljan pregled Crispusova života te kroz periode američke
povijesti objašnjava na koji način će se koristiti kao simbol u borbi za ostvarivanje jednakih
prava te za stvaranje slike afroameričkog patriotizma kako bi istaknuli da i oni gaje ljubav

---

¹³ Quarles, Benjamin Arthur - The Negro in the American Revolution-University of North Carolina
Press(Chapel Hill), 1996., str 5

¹⁴ Kachun, Mitchell Alan - First martyr of liberty, Crispus Attucks in American memory, Oxford University
Press, 2017., str. 29

¹⁵ Ibid str. 56

¹⁶ Ibid str. 202.

prema domovini u kojoj žive, jednako kao i bijelo stanovništvo, i da su spremni domovinu braniti od tiranina ako je to potrebno.

2. Koju stranu izabrati?

Benjamin Quarles svoju knjigu započinje rečenicom da je u ratu za neovisnost Afroamerikanac bio sudionik i simbol te je on personificirao cilj te slobode u čije ime je borba bila vođena.¹⁷ Uloga Afroamerikanca u ratu bila je usmjerena prema načelu, a stranu je birao vođen snagom ponude koja mu je bila predstavljena te mu je nudila najbrži put do ostvarenja neotuđivog prava na slobodu koja pripada svakom čovjeku.

Američki historičari 19. stoljeća u svojim radovima isticali su patriotizam afroameričkog stanovništva u Ratu za nezavisnost ignorirajući činjenicu da je na tisuće Afroamerikanaca odlučilo stati na stranu Britanije zbog mogućnosti dobivanja slobode obećano proklamacijom Lorda Dunmora.¹⁸ Afroamerikanci su također razmišljali o tome kako iskoristiti revoluciju u svoju korist pa su tako poticali Britance da im daju slobodu za službu u vojsci. Primjer toga je skupina crnaca, u Massachusettsu 1774. u rujnu su planirali slati pismo guverneru Thomasu Gageu u kojem govore da će se pridružiti vojsci Britanije da ih naoruža te da u zamjenu traže slobodu kada rat završi¹⁹. Isto tako grupa robova koja je sudjelovala u prosvjedima u St. Andrewu u prosincu 1774, ubila je četvoricu bijelaca prije nego su zarobljeni i pogubljeni, moguće da su bili inspirirani sa sukobom između patriota i lojalista te su ga željeli dodatno pojačati. Pojavile su se glasine među robovima da će im rat donijeti mir i slobodu, u proljeće 1775. godine jedan rob potvrdio je da je Thomas Jeremiah, oslobođeni mornar rekao robovima da je „rat došao kako bi pomogao jadnim crncima“, bio je pogubljen zbog toga. Sličnu stvar je propovijedao i propovjednik George iz St. Bartholomewa, za što je bio pogubljen.²⁰

---

¹⁷ Quarles, Benjamin Arthur , *The Negro in the American Revolution*, University of North Carolina Press (Chapel Hill), 1996., str. 27

¹⁸ Quarles, Benjamin Arthur , *The Negro in the American Revolution*, University of North Carolina Press (Chapel Hill), 1996., str. str. 15

¹⁹ Holton, Woody, *Black Americans in the revolutionary era : a brief history with documents*, Bedford/St. Martin's, Boston, MA, ©2009, str. 6

²⁰ Ibid str. 8

2.1. Proglas generala Dunmorea

Škotski aristokrat John Murray, grof od Dunmorea i guverner Virginije, u travnju 1775. uzeo je sav barut patriotima. Patrioti su bili bijesni zbog toga te su ga htjeli povratiti u svoje ruke. U tom trenu Dunmore je prijetio kolonistima da će „osloboditi robove i pretvoriti glavni grad Williamsburg u pepeo“ ako se patrioti pobune protiv britanske vlasti. Nekoliko robova došlo je do Dunmorea i predložilo da će ga braniti u zamjenu za slobodu, međutim Dunmore ih je otjerao.²¹ U nadolazećim mjesecima Dunmoreov položaj se sve više pogoršavao, njegove trupe su pale na svega 300 ljudi. Dana 8. lipnja u strahu od mogućeg napada povlači se iz palače u Williamsburgu na brod. Dana 7. studenog 1775. godine na vojnom brodu u Norfolku u Virginiji grof od Dunmorea objavljuje proglas kojim je uspostavljeno izvanredno stanje i ponuđena sloboda robovima koji bi htjeli napustiti svoje robovlasnike i pridružiti se britanskoj vojsci. U proglasu stoji „Ovim proglašavam sve sluge, crnce ili druge (koji pripadaju pobunjenicima) slobodnima, koji su sposobni i voljni nositi oružje u trupama Njegovog Veličanstva, čim to bude moguće.“ Proklamacija je obećavala emancipaciju robova i sluga ako napuste robovlasnike i pridruže se britanskoj kruni u borbi protiv Amerikanaca.²² Ovo je prva ovakva ponuda slobode robovima u povijesti i tisuće Afroamerikanaca pridružilo se kruni u ratu kako bi ostvarili slobodu. Dunmore je bio svjestan da neće moći dobiti potrebnu pomoć u ljudstvu od britanskog stožera u Bostonu pa je iskušao odličnu taktiku koja se čini logički vrlo dobar potez s obzirom da se u Virginiji i južnim savezним državama nalazi veći broj robova te bi na ovaj način potaknuo robove na stjecanje toliko željene slobode kao i na mogućnost da štite svoje obitelji od robovlasnika. U roku od mjesec dana 300 crnaca prijavilo se u Dunmoreov Kraljevski etiopski odred. Iako je odred narastao na samo 800 ljudi, njegov je proglas nadahnuo tisuće porobljenih ljudi da potraže slobodu iza britanskih linija tijekom rata za neovisnost. Dunmore je poslao izvještaj Londonu da je gotovo tri stotine ljudi iz etiopskog odreda bilo odjeveno u uniforme s izvezenim provokativnim riječima "sloboda robovima".²³ Patrioti su reagirali sa strahom i bijesom na prijetnju koju je predstavljalo ovo prvo sustavno oslobađanje i naoružavanje crnačke radne snage Juga. U mjesecima koji su uslijedili, pukovnija je sudjelovala u evakuaciji Norfolka i pomorskoj službi oko Chesapeakea. Obalni kampovi morali su biti napušteni nakon što su bolesti poput boginja i tifusa osakatile trupe. U kolovozu je Dunmore poveo svoje iscrpljene snage u New York, gdje je pukovnija raspuštena. Mnogi od

---

²¹ Ibid str 7

²² <https://www.blackpast.org/african-american-history/lord-dunmore-s-proclamation-1775/>, (15.06.2022.)

²³ Lord Dunmore Ethiopian Regiment, by Richard Johnson, <https://www.blackpast.org/african-american-history/lord-dunmore-s-ethiopian-regiment/>, (14.7.2022.)

preživjelih ostali su u britanskoj službi. Iako se Dunmoreov proglas odnosio samo na Virginiju, tiskan je u novinama u trinaest kolonija. Ovaj primjerak proglašen je u „Pennsylvania Journal and Weekly Advertiser“ 6. prosinca 1775. Do kraja rata oko 15 000 Afrikanaca i Afroamerikanaca se pridružilo kruni, oko 5 000 se borilo s američkim patriotima, dok je manjina uspjela iskoristiti situaciju rata za bijeg od vlasnika.²⁴

Slika 1 Afroamerički vojnik među britanskim vojnicima u borbi za Jersey, 6. siječnja 1781., <https://www.blackpast.org/african-american-history/lord-dunmore-s-ethiopian-regiment/> (19.08.2022.)

2.2. U vojnoj službi kod američkih patriota

Do 1770. godine u 13 britanskih kolonija živjelo je pola milijuna Afroamerikanaca. Broj kolonista je bio malo veći od 2 milijuna, što znači da su petinu stanovništva činili Afroamerikanci. U Južnim provincijama 40% naseljenika su bili Afroamerikanci. Većina ih je radila u poljoprivredi, na plantažama na granici Chesapeake Bay, u Karolinama i u Georgiji. Prije revolucije uzgajali su duhan, rižu, i nešto manje pamuk. Neki su bili kućne sluge dok su se drugi izučavali u obrtima. Neki su primjerice radili na trgovačkim brodovima.²⁵

²⁴ Egerton, Douglas, *Death of Liberty*, Oxford University Press, Inc, 2009. str 6

²⁵ Holton, Woody, *Black Americans in the revolutionary era : a brief history with documents*, Bedford/St. Martin's, Boston, MA, ©2009, str. 2

Afroamerikanci su se pridruživali patriotima jer iako nisu posjedovali nikakvo materijalno bogatstvo koje bi branili u ratu mogli su se boriti za neki viši cilj slobode koji možemo izvući iz riječi istaknutog Afroamerikanca Fredericka Douglasa koji kaže kako je „američka revolucija najavila crncima dolazak nacije utemeljene na ljudskom bratstvu i očigledne istine o slobodi i jednakosti“, dok s Britanijom nije dijelio nikakve veze niti krvne niti sentimentalne.²⁶ Osim toga neki su se bojali da će ih Britanci prevariti te da su njihova obećanja o slobodi lažna, što neki slučajevi i pokazuju jer su poneki robovi bili preprodani plantažama na Karibima gdje im je život postao još mnogo teži.²⁷

Amerikanci su na početku rata uzimali crnce u vojnu službu iako je stav oko crnaca u vojsci bio negativan s obzirom da ih se gledalo kao robovske radnike, a ne kao vojnike, osim toga postojala je zabrinutost oko naoružavanja robovske populacije. Međutim, zbog potrebe za vojnicima Afroamerikanci su u većem broju ulazili u dobrovoljne postrojbe, miliciju i kontinentalne trupe.²⁸ Novačenje crnaca počelo se poticati posebno zato što ih je bilo jeftinije i lakše nabavljati. Početkom 1777. u Massachusettsu robovi su uključeni na listi podobnih za vojsku, također 1778. zakonodavstvo Rhode Islanda izglasalo je pokretanje dvije bojne koje su se sastojale od robova. U Virginiji i Marylandu se teže dolazilo do bijele vojne snage pa su se također okrenuli u mobilizaciju crnaca, a glavno ratište se počelo pomicati prema jugu. No neke savezne države ipak nisu htjele legalizirati mobilizaciju crnaca pa su tako Južna Carolina i Georgia ostale dosljedne u svojem stavu do kraja rata čak ni nakon pada Savannahe 1778. vjerojatno zbog straha od pobuna s obzirom da je populacija crnaca većinski bila robovska u tim državama.

Kako je rasla prijatnja od napada Engleza, tako je rastao i strah od mogućnosti pobuna robova u kolonijama. U Marylandu krajem travnja 1775. delegacija je posjetila guvernera Roberta Edena kako bi zatražila da osigura oružje i streljivo za obuzdavanje pobuna. Eden je opremio 400 štandova s oružjem u četiri županije. U Južnoj Karolini dva mjeseca kasnije Vijeće za sigurnost izdalo je dva upozorenja na pobune koje su potaknuli crnci. U susjednoj Sjevernoj

---

²⁶ Quarles, Benjamin Arthur , *The Negro in the American Revolution*, University of North Carolina Press (Chapel Hill), 1996., str. 28

²⁷ Woody Holton, *Black Americans in the revolutionary era : a brief history with documents*, Bedford/St. Martin's, Boston, MA, ©2009, str 14

²⁸ Quarles, Benjamin Arthur , *The Negro in the American Revolution*, University of North Carolina Press (Chapel Hill), 1996., str. 27

Karolini strah je pojačan zbog uvjerenja da su Britanci odredili da će svaki crnac koji ubije svoga gospodara dobiti njegov posjed.²⁹

U lipnju 1775. osnovana je kontinentalna vojska, no u nju nisu tada bili primani crnci, a 10. srpnja 1775. godine general američke vojske, Horatio Gates, uputio je je časnike zadužene za novačenje da u vojsku ne primaju bilo koje dezertere iz lojalističke vojske, crnce i skitnice. No ipak Kontinentalni kongres nije bio posve spreman narediti potpuno isključenje crnaca iz vojne službe te je 26. rujna odbijena rezolucija koju je predstavio Edward Rutledge iz Južne Karoline kojom zahtijeva otpuštanje svih crnaca, i slobodnih i robova iz vojske. Ratnom vijeću u Cambridgeu koje se održalo 8. lipnja prisustvovalo je osam generala koji su pozvani da zajedno odluče o potrebnom broju ljudi za nastavak opsade Bostona. Ponovno se raspravljalo o pitanju regrutiranja slobodnih crnaca i robova. Jednoglasno je donesena odluka oko politike isključivanja za obje skupine. Do kraja godine izdan je dekret kojim je zabranjeno pridruživanje crnaca, dječaka koji nisu sposobni nositi oružje i staraca koji nemaju dovoljno snage za izdržati kampanju. Objavljene su naredbe da se uhvati i zarobi svaki crnac koji zaluta u vojne logore oko Roxburya i Cambridgea.³⁰ Slobodni Afroamerikanci koji su služili vojsku do tada bili su ljuti na ovu službenu odluku stoga su prosvjedovali u sjedištu Cambridgea. George Washington je imao razumijevanja za njihove pritužbe i 30. prosinca je naredio časnicima zaduženima za novačenje da ponovno unovače slobodne crnce, dodajući da namjerava iznijeti stvar pred Kongres. Washingtonovo pismo upućeno je odboru koji je 16. siječnja 1776. preporučio da se slobodni Afroamerikanci koji su već služili vojsku ponovno uvrste, ali neće se prihvaćati novi dobrovoljci.³¹ I ostale države su slijedile ovaj primjer te je do ljeta 1776. gotovo svugdje zabranjeno novačenje crnaca. Kada je Kongres počeo utvrđivati kvote trupa za novačenje 1777., raste pritisak u prihvaćanju crnaca u vojsku. Sjeverne države s malom populacijom crnaca lakše su naoružavale robove nego što se to moglo u južnim državama. Zakonodavno tijelo Rhode Islanda donijelo je zakon o novačenju robova, iako su se neki protivili tome da robovi brane slobodu Amerike³². Prva pukovnija Rhode Islanda bila je sastavljena od robova, slobodnih crnaca, mulata i Indijanaca.³³ Afroamerikanci su se u većim brojevima počeli pridruživati vojsci. Massachusetts i Rhode Island koristili su trupe koje su

---

²⁹ Quarles, Benjamin Arthur, *The Negro in the American Revolution*, University of North Carolina Press (Chapel Hill), 1996., str. 14

³⁰ Ibid, str. 15

³¹ Ibid, str.16

³² Pojam se odnosi se na područje 13 kolonija u Sjevernoj Americi koje se proglasilo Sjedinjenim Američkim Državama

³³ Brown, Christopher Leslie, Morgan, Philip, *Arming Slaves - From Classical Times to the Modern Age* 2006., str. 194

bile sastavljene u cijelosti ili većinski od crnaca. Afroamerikanci su sudjelovali u svim velikim bitkama poput poznate bitke preko rijeke Delaware na Badnjak 1776. kako bi napale pukovnije u Trentonu, zatim 1777. godine u listopadu u Saratogi. Tada je poražen general John Burgoyne i to je bila borba u kojoj su Francuzi nastojali ući u rat na strani Amerikanaca. Bivši rob Pompey Lamb odigrao je ključnu ulogu u osvajanju Stony Pointa koji je čuvao rijeku Hudson. Njihovo sudjelovanje je zabilježeno i u pobjedi kod Yorktowna, Virginia u listopadu 1781.³⁴ Mnogi su služili i na brodovima, primjer poznatog mornara je James Forten koji je služio na Royal Louis, koji je bio zarobljen, ali je preživio te se nakon rata okušao u brodogradnji, posao mu je išao dobro te je jedan od prvih crnaca koji je zaradio bogatstvo. Kasnije su on i njegova obitelj mnogo novaca i truda uložili u borbu protiv robovlasništva.³⁵

Nakon što su se počeli primati u vojsku Afroamerikanci su mogli volontirati za službu u dragovoljcima i to su najčešće bile kratke kampanje koje su se služile nekoliko tjedana. Nekoliko crnaca je uvršteno i u miliciju na kratke periode od tri mjeseca, šest mjeseci, devet mjeseci ili godinu dana. U svim kolonijama se moglo pronaći nekoliko crnaca koji su sudjelovali u lokalnoj obrani poput čuvanja obale, vojnih skladišta ili kao pomoć pri racijama. Najviše crnaca je sudjelovalo u kontinentalnim vojnim trupama u koje se išlo na periode od nekoliko godina ili do kraja rata. Od 1778. Kontinentalna vojska Amerike je imala regrutirane crnce. Proglas koji se smatra službenim povratkom uvrštavanja crnaca u vojsku je potpisao Alexander Scammell 24. kolovoza 1778. kada je 755 crnaca raspoređeno u 14 brigada. Najveći broj sadržavala je brigada Samuela Holdena, njih 148 od kojih je većina iz Connecticuta.³⁶ Afroamerikanci su bili relativno brojniji u jedinicama New Englanda. Jedinice su bile kritizirane zbog prisutnosti crnaca u njima. Primjerice Alexander Graydon primjetio je „jedno ustrojene jedinice" iz istočnih provincija, za pohvalu je izdvojio jedino Marblehead, čete pukovnika Johna Glovera, ali nadodao da je „čak i u ovoj pukovniji bilo nekoliko crnaca što bi stvaralo neugodan i ponižavajući efekt osobama koje nisu naviknute na takve prizore“. U Ticonderogi kapetan Persifor Frazer iz četvrtog pensilvanijskog bataljuna opisao je američke pukovnije kao djelomično sastavljene od najčudnije mješavine crnaca, Indijanaca i bijelaca, sa starcima i pukom djecom, koji svojim posrnulim i gladnim izgledom čine najšokantniji spektakl, te nadodaje da su takve trupe „dovoljne čovjeku da mu se smuču služba“. Na sličan

---

³⁴, Holton, Woody, Black Americans in the revolutionary era : a brief history with documents, Bedford/St. Martin's, Boston, MA, ©2009, str 12

³⁵ Ibid, str 12

³⁶ Quarles, Benjamin Arthur , The Negro in the American Revolution, University of North Carolina Press (Chapel Hill), 1996., str. 71-72

način se žalio krajem srpnja 1777. general Philip Schuyler iz Saratoge, opisujući kako se njegova četa sastoji od dječaka, staraca ili crnaca što po njegovom mišljenju sramoti američku vojsku.³⁷

Afroamerički vojnik bio je obilježavan po kasti i ranku. Često su bili skloni nedostatku identiteta jer nisu nosili određeno ime već su mu se obraćali u terminima „a Negro Man“ ili „Negor“ Rijetko su služili u američkoj konjici. Jedan od slobodnih crnaca John Banks iz okruga Goochland u Virginiji služio je dvije godine kao konjanik u pukovnici Theodoricka Elanda, ali njegov slučaj je izniman jer nema drugih dokumentacija o crncu kao konjaniku zato što je konjička služba obično bila sačinjena od ljudi sa stečenom imovinom i višim ugledom što crnac kao regrut u pravilu nije imao.³⁸

Zabilježen je dokument o vojniku Peteru Salemu koji se borio na strani patriota, proveo je dva mjeseca boreći se uz svoje bivše vlasnike u bitkama kod Lexingtona i Concorda u Massachusettsu. Salemu se pripisuje ubojstvo britanskog bojnika Johna Pitcairna tijekom bitke kod Bunker Hilla. Salem je dobio pohvalu od Općeg suda Massachusettsa za svoju hrabrost iskazanu u Bunker Hillu. Godine 1882. građani Framinghama podigli su mu spomenik na grobnom mjestu na Old Burying Groundu.

---

³⁷Quarles, Benjamin Arthur , The Negro in the American Revolution, University of North Carolina Press (Chapel Hill), 1996., str. 72

³⁸Quarles, Benjamin Arthur , The Negro in the American Revolution, University of North Carolina Press (Chapel Hill), 1996., str. 74

Slika 2 Slika iz 1787. prikazuje Petera Salema s mušketom iza patriota Thomasa Grosvenora neposredno nakon što je ispalio kobni hitac na bojnika Pitcairna. Ta slika visi u Rotondi američkog Kapitola u Washingtonu, D.C.(<https://artgallery.yale.edu/collections/objects/30987>), (25.08.2022.)

Osim u kontinentalnoj vojsci Afroamerikanci su bili regrutirani i u američku ratnu mornaricu. Korištenje Afroamerikanaca na brodovima američke mornarice bilo je neizbježno zbog nedostatka ljudstva. Časnici koji su novačili za mornaricu su bili u još gorem položaju nego njihove kolege na kopnu stoga nisu imali puno izbora u prihvaćanju novih regruta. Manjak se osjetio i nakon što su uzeli plaćenike i strance, pa zatim zatvorenike i dječake. Zbog takve situacije nisu imali problem s prihvaćanjem Afroamerikanaca. Afroamerikanci su često bili zapošljavani na ribarskim i trgovačkim brodovima kao i na riječnim brodovima, stoga su neki imali iskustva u plovidbi.³⁹

I u francuskoj vojsci koja se borila na strani američkih patriota sudjelovali su crnci. Pa je tako zabilježeno da je 545 crnaca regrutirano na Haitiju i sudjelovali su u bitci za Savannahu. Kod

---

³⁹ Quarles, Benjamin Arthur , *The Negro in the American Revolution*, University of North Carolina Press (Chapel Hill), 1996., str. 83-84

Francuza se našao i dvanaestogodišnji dječak Henri Christophe koji će kasnije postati kralj Haitija.⁴⁰

2.3. U vojnoj službi kod Britanaca

Kao što smo mogli vidjeti na početku poglavlja Britanci su pozivali crnce u službu, a zauzvrat bi im bila dana sloboda. Velik broj Afroamerikanaca je služio u kopnenim vojskama Britanije. Osim u kopnenoj vojsci služili su i u mornarici. Osim što su služili u vojnim trupama Britanci i Amerikanci su zapošljavali crnce kao špijune. Britancima su služili i kao vodiči i informatori. Aktivnost crnih špijuna uglavnom se pojavljuje u zapisima patriota koji su ih zarobljavali. Pa je tako u dokumentima zapisano da su Amerikanci na Crvenoj obali objesili tri špijuna, jednog bijelca i dva crnca koji su bili s Hessianima, njemačkim trupama koje su služile Britaniji. Također, u Charlestonu je prvih par mjeseci rata Scipio Handley našao način kako da razmjenjuje poruke sa zapovjednikom Williamom Campbellom koji je bio izbjeglica na britanskom brodu izvan grada, no bio je uhvaćen i zatvoren.⁴¹

General Clinton je 30. lipnja 1779. izdao proglas, sličan Dunmoreovom iz 1775., iz svog sjedišta u Philipsburgu u gornjem okrugu Westchestera, New York. S obzirom da su Amerikanci usvojili praksu naoružavanja robova u svojoj vojsci, putem proglasa je izdano naređenje da se crni vojnici koji budu zarobljeni od Britanaca mogu kupiti za javnu službu. Nadalje, proglas brani bilo kakvu prodaju i zarobljavanje robova koji su u vlasništvu neprijatelja i traže utočište u redovima britanske vojske. U proglasu je također dano obećanje slobode svakom crncu koji pobjegne od gospodara i pridruži se britanskoj vojsci. Ovaj proglas nije bio toliko popularan kao prvi iz 1775. Mnogi su prigovarali Clintonu da iskorištava robove u vlastitu korist kako bi stjecao bogatstvo.⁴²

Kada su glavne kampanje premještene na jug nakon 1778., gubitak robova u Virginiji i Južnoj Karolini bio je ogroman. U proljeće 1779. Britanci su odveli 500 crnaca iz okruga Norfolk. Ubrzo nakon toga, general Edwards napustio je Virginiju kako bi se pridružio Clintonu u New Yorku, vodeći sa sobom 518 robova od kojih je 256 muškaraca, 135 žena i 127 djece. General

---

⁴⁰ Holton, Woody, *Black Americans in the revolutionary era : a brief history with documents*, Bedford/St. Martin's, Boston, MA, ©2009str. 14

⁴¹ Quarles, Benjamin Arthur , *The Negro in the American Revolution*, University of North Carolina Press (Chapel Hill), 1996., str. 142

⁴² Quarles, Benjamin Arthur , *The Negro in the American Revolution*, University of North Carolina Press (Chapel Hill), 1996., str. 114

Sumter izvješćuje 1781. godine da je zemlja oko Broad lišena crnaca i konja. Georgija je također u robovskom deficitu. Trgovci i plantažeri iz Savannahe žalili se na racije britanskih bandita koji krađu konje i crnce.⁴³ Britanski brodovi su često ulazili na južne plantaže dok je Britanska vojska bila fokusirana na rat na sjeveru. Na plantažama su krali i oslobađali robove koji su se pridruživali vojsci, tada su mnogi robovi iskoristili priliku i pobjegli.⁴⁴ Neki su se pridružili svojevrijem Britaniji, nisu imali posebnu ljubav prema Engleskoj, ali su vjerovali da će im engleski časnici dati slobodu što je postalo praktički univerzalno vjerovanje među robovima. Naravno, na jugu su Britanci pronašli najveću priliku za iskorištavanje američke crnačke populacije zbog velikog broja crnaca na plantažama. Njihovo prvo osvajanje veće južne metropole bila je Savannah početkom zime 1778. U kasno proljeće 1779. godine general Prevost imenovao je agenta za vojsku, čija je funkcija bila okupiti zarobljene robove i staviti ih vojsci na raspolaganje. Prevost se pripremao za nadolazeći napad koji će biti predvođen grofom D'Estaingom i francuskim saveznicima koji su se borili na strani patriota. Civilne i vojne vlasti u gradu su tjerale crnce na utvrđivanje grada pomoću materijala koje su rastavili od plantažnih strojeva i javnih zgrada.⁴⁵ Unutar dva mjeseca guverner Wright zaposlio je 250 odbjeglih crnaca na radove u gradu. Početkom prosinca Wright i Vijeće izdali su nalog za isporuku robova britanskoj službi sa svih plantaža koje još nisu dale robove. Robovi su se trebali javiti glavnom inženjeru, a sa sobom su trebali donositi motike, sjekire, lopatice, i posuđe za kuhanje. Vijeće je imenovalo tri povjerenika za potraživanja, koji su ovlašteni imenovati nadzornike koji će nadzirati rad robova. Povjerenici su mogli unajmiti radno sposobne crnce koje se naplaćivalo 5 funti godišnje, uz odbitke za odjeću i izgubljeno vrijeme rada tijekom pojave boginja. Povjerenici nisu imali puno posla jer su ih druge agencije preduhitrile. Afroamerikanci su se koristili i za razne vojne odjele primjerice inženjerijski, distribucijski i mornaricu. Moguće da je najviše radne snage korišteno u Charlestonu. Za vrijeme opsade grada robovi su obavljali višestruke teške zadatke poput isušivanja jaraka. Jednom prilikom kada su potonuli trupovi začepili rijeku Cooper, ometajući na taj način ofenzivne operacije, britansko zapovjedništvo je naredilo da 134 crnca vuku nekoliko velikih čamaca na vesla kopnom.⁴⁶

---

⁴³ Ibid, str. 115

⁴⁴ Holton, Woody, *Black Americans in the revolutionary era : a brief history with documents*, Bedford/St. Martin's, Boston, MA, ©2009str. 13

⁴⁵ Quarles, Benjamin Arthur , *The Negro in the American Revolution*, University of North Carolina Press (Chapel Hill), 1996., str. 135

⁴⁶ Ibid, 137

Na sjeveru će se do 1779. godine manje koristiti robovi u britanskim pukovnijama. Od početka 1777. godine stav oko crnaca u vojsci na sjeveru se promijenio. Časnici u tim trupama bili su pokrenuti željom za dobitkom poštovanja svojih jedinica u britanskim vojnim krugovima. Aleksandar Innes imenovan je za glavnog inspektora provincijskih snaga na sjeveru Amerike u siječnju 1777. godine. Innes je htio u potpunosti izbaciti regrutiranje crnaca, mulata, Indijanaca i neprijateljskih zarobljenika. General Oliver Delancey poslušao je Innesovu zapovijed da se selektivnije biraju regruti te je otpustio sve robove i ostale koje je smatrao neprikladnima, poput zatvorenika, iz svoje brigade.⁴⁷

3. Pojava uspješnih Afroamerikanaca

Pojavile su se uspješne individue Afroamerikanaca koji se spominju kroz povijest poput Princea Halla, pokretača crnačke masonerije pod nazivom Prince Hall. Prince se vjerojatno rodio u Bostonu 1735. godine. Moguće je da je bio član kontinentalne vojske te da je bio slobodan neko vrijeme prije formalne emancipacije. Radio je kao kočar te je prodavao svoje spise u kojima se zalagao za prava Afroamerikanaca. Spominje se i njegov sin Primus koji je također bio član vojske. Podaci o njima nađeni su iz popisa poreznika u Bostonu između 1780. i 1801. godine, a spominju se 15 godina što je najduži poznati zabilježeni period boravka Afroamerikanaca u gradu iz tog perioda, a u ovoj evidenciji navode se 1184 Afroamerikanca koji su bili porezni obveznici.⁴⁸ Hall je podnio peticiju zakonodavnom tijelu Massachusettsa 1777. godine skupa s još sedam slobodnih crnaca kako bi ukinuli porobljavanje. U godinama 1773. i 1774. Afroamerikanci iz okruga Bristol i Worcester, kao i iz Bostona i njegovih susjednih gradova iznijeli su šest poznatih peticija, a vjerojatno i više u tu svrhu. Hall je predvodio formiranje prve masonske lože crnaca u Americi, a možda i u svijetu. Svrha osnivanja lože bila je uzajamna pomoć i podrška te stvaranje infrastrukture za diplomaciju i zagovaranje slobode. Četrnaest muškaraca pridružilo se Hallovoj loži 1775., a do 1784. zapisi otkrivaju da je 51 crnac sudjelovao u loži. Kroz povijest lože može se pratiti priča o životima Afroamerikanaca iz slobodne afroameričke zajednice u Bostonu u posljednjim desetljećima 18. stoljeća. Alonza Tehuti Evans, bivši povjesničar i arhivist na predavanju 2017. godine pod nazivom „The Most Worshipful Prince Hall from Lodge District Columbia“, pokušao je

---

⁴⁷. Quarles, Benjamin Arthur, *The Negro in the American Revolution*, University of North Carolina Press (Chapel Hill), 1996., str. 147

⁴⁸Danielle Allen, *A Forgotten Black Founding Father - Why I've made it my mission to teach others about Prince Hall*, article published on February 10, 2021., <https://www.theatlantic.com/magazine/archive/2021/03/prince-hall-forgotten-founder/617791/>, (14.07.2022.)

objasniti zašto Hall i njegovi kolege članovi lože biraju masonstvo pa je zaključio kako su Hall i njegovi sljedbenici prepoznali da su mnogi od utjecajnih ljudi u Bostonu, a i na širem području diljem kolonija bili duboko uključeni u slobodno zidarstvo, a simbolizam koji odjekuje masonskim značenjem i dan danas krase novčanicu od 1 dolara. Hall je ulazak u slobodno zidarstvo vidio kao put do osiguravanja utjecaja i mreže pristaša.⁴⁹ Tijekom 80-tih godina Hall vodi borbu s robovlasnicima u Bostonu te diplomatskim putem s vlastima pokušava osigurati emancipaciju robova i zaustaviti prodaju ljudskog roblja, posebno pokušava pomoći članovima njegove masonerije koje su otimali i slali na Karibe na prodaju. Pokušao je zatražiti pomoć vlasti za emigraciju u Afriku kao i obrazovanje za Afroamerikance. Iako su Hall i njegovi kolege najvjerojatnije primljeni u slobodno zidarstvo 1775. godine, nikada nisu uspjeli osigurati službenu povelju za svoju ložu u Massachusettsu. Halla i njegove kolege zapravo su vjerojatno primili članovi irske vojne lože, smještene u Bostonu s britanskom vojskom, koji su im objasnili i pokazali kako djeluje red. Hallova loža djelovala je kao neslužbeno masonsko društvo, Afrička loža br. 1, ali je službeni statut dobila tek nakon što je u Englesku poslan zahtjev za izdavanje naloga. Dodjela povelje od strane Velike lože Engleske konačno je stigla 1787.⁵⁰

Još jedna poznata ličnost koja se spominje u povijesti Afroamerikanaca za vrijeme rata je spisateljica Phillis Wheatley. Rođena je u Zapadnoj Africi u Gambiji, a kada je imala sedam godina zatočena je i transportirana u Boston. Kupila ju je Susana Whetley, žena poznatog bostonskog šivača Johna Wheatleya. Phillis je bila zadužena za određene kućne poslove, a Whitleyevi su je učili kako pisati i čitati. Mlada Wheatley s trinaest godina počela je pisati poeziju, objavivši svoju prvu pjesmu 1767. Publikacija prve pjesme "An Elegiac Poem, on the Death of the Celebrated Divine George Whitefield" 1770. godine donijela joj je veliku slavu. Uz financijsku potporu engleske grofice od Huntingdona 1773. godine, Wheatley je otputovala u London s Wheatleyevim sinom kako bi objavila svoju prvu zbirku pjesama, „Poems on Various Subjects, Religious and Moral“. Ovo je bila prva knjiga u povijesti koju je objavila crnkinja u Americi. Knjiga je uključivala potpis Johna Hancocka i drugih uglednika iz Bostona, kao i Phillisin portret kako bi postojao dokaz da je djelo doista napisala crnkinja.

---

⁴⁹ Danielle Allen, A Forgotten Black Founding Father - Why I've made it my mission to teach others about Prince Hall, article published on February 10, 2021., <https://www.theatlantic.com/magazine/archive/2021/03/prince-hall-forgotten-founder/617791/>, (14.07.2022.)

⁵⁰ Danielle Allen, A Forgotten Black Founding Father - Why I've made it my mission to teach others about Prince Hall, article published on February 10, 2021., <https://www.theatlantic.com/magazine/archive/2021/03/prince-hall-forgotten-founder/617791/>, (14.07.2022.)

Ubrzo nakon toga je emancipirana. Njezini radovi bili su važni za isticanje kreativnosti i intelektualnih mogućnosti crnaca u Americi, a možda je njen rad čak više bio prepoznat u Britaniji i Europi. Podržavala je patriote u Američkoj revoluciji te je hvalila imenovanje Georga Washingtona za zapovjednika kontinentalne vojske. Međutim počela je i isticati svoje protivljenje prema ropstvu, žudnju za slobodom te je vjerovala da je ropstvo spriječilo koloniste u postizanju istinskog herojstva.⁵¹ Nedavne studije pokazuju da je napisala 145 pjesama koje nisu uspjele biti objavljene. Sačuvano je dvadesetak pisama i bilješki. Po nekim kritičarima Afroameričke književnosti iz 20. stoljeća Phillis se premalo zanimala za robovlasništvo.⁵² No ipak je pisala u svojoj poeziji o zatočeništvu pa je tako u pjesmi „*On being brought from Africa to America*“ iz 1773. godine spomenula spasenje crnaca pomoću motiva iz katoličanstva.⁵³ Često je pisala pomoću katoličkih motiva i slobodu razumjela kroz katoličanstvo, vjerojatno smatrajući da joj je ono pomoglo pri dolasku do slobode. Najviše je o ropstvu napisala u pismu napisanom 11. veljače 1774. namijenjenom Samsonu Occomu u kojem je ropstvo u Americi usporedila s robovima u Egiptu u povijesti nazivajući Afroamerikance modernim Egipćanima.⁵⁴ Zasižno je bila jedna od važnijih pisaca u američkoj povijesti s obzirom da je njen rad mogao pomoći u mijenjanju pogleda na Afroamerikance na koje se gledalo kao intelektualno inferiornije te će pokušati potaknuti njihovo obrazovanje. Zbog njene poezije pamtit će se njena uloga u jačanju utjecaja Afroamerikanaca u književnosti u Americi.

Benjamin Banneker, rođen je 9. studenog 1731. godine kao sin oslobođenih robova Roberta i Mary Bannaky. Njegov otac je posjedovao malu farmu jugoistočno od Baltimorea, Maryland. Benjamin je naslijedio plantažu duhana te je radio kao uzgajivač u blizini rijeke Patapsco. Bio je vješt u izradi pa je došao u kontakt s obitelji Ellicot. George Elicotts je bio astronom amater te je 1778. posudio opremu i knjige Bannakeru koje su mu omogućile da konstruira tablice predviđanja položaja zvijezda i budućih pomrčina Sunca i Mjeseca. Tri godine kasnije, Andrew Ellicott unajmio je Bannekera da mu pomogne u mjerenju granica buduće federalne prijestolnice Washingtona, D.C. Uspio je objaviti svoje djelo pisano u obliku almanaha uz pomoć ljudi koji su podržavali borbu protiv ropstva. Publikacija iz 1792. opovrgavala je mit o afroameričkoj inferiornosti, ostvarila je uspjeh i bila tiskana u dvadeset i sedam daljnjih izdanja

---

⁵¹ Michals, Debra. "Phillis Wheatley." National Women's History Museum. 2015. www.womenshistory.org/education-resources/biographies/phillis-wheatley (22.08.2022.)

⁵² Sondra A. O'Neale, Emory University, Phillis Wheatley, <https://www.poetryfoundation.org/poets/phillis-wheatley> (22.08.2022.)

⁵³ Phillis Wheatley, Poems on Various Subjects, Religious and Moral, London Bell 1773, <https://www.poetryfoundation.org/poems/45465/on-being-brought-from-africa-to-america> (22.08.2022.)

⁵⁴ , Holton, Woody, Black Americans in the revolutionary era : a brief history with documents, Bedford/St. Martin's, Boston, MA, ©2009, str. 50-51

kroz sljedećih pet godina. Slao je svoj rad i državnom tajniku Thomasu Jeffersonu u kojem također moli za prekid ropstva. Jefferson je pohvalio Bannekera kao uglednog matematičara i proslijedio rukopis Francuskoj akademiji znanosti.⁵⁵

4. „Sloboda za sve ljude“

U proljeće 1776. kralj George III. je već objavio da su kolonije u pobunama te je Kontinentalni kongres počeo razmišljati o proglašenju neovisnosti. Odbor se pripremao za izradu deklaracije te je Thomas Jefferson tom prilikom napisao prvi nacrt dokumenta u kojem je napao kralja Georga III. da su pod zaštitom krune lovljeni robovi i prodavani u njima nepoznate krajeve na drugoj strani svijeta, prevoženi u nehumanim uvjetima u kojima su mnogi na brodovima umirali. Ističe kako je kršćanski kralj odlučan da trgovina robovima bude aktivna, odbijajući bilo kakve pokušaje donošenja zakona o ukidanju trgovine ljudima, a sada odjednom zove te iste robove da se pridruže borbi protiv njihovih gospodara te im natrag prodaju njihovu slobodu koju su im prvotno oduzeli.⁵⁶ Ovaj dio odbor nije uvrstio u originalni dokument deklaracije već samo dio u kojem naglašava da je kralj „pobudio domaće pobune među nama“, misleći vjerojatno na pobune robova koji su prešli na stranu britanske krune u ratu.⁵⁷

Nakon potpisivanja primirja u Parizu 1783., zahtijevalo se da generali pošalju robove koji su se pridružili njihovim trupama natrag njihovim vlasnicima. Neki generali poput Guya Carletona su ignorirali Washingtonov zahtjev te je flota s nekoliko tisuća lojalista skupa s nekoliko tisuća crnaca otplovila u bijeg.⁵⁸ General Carleton objavio je da svi bivši robovi koji su služili britanskoj vojsci više od godine dana i služili su joj vjerno, imaju kraljevu zaštitu i nudi im prijevoz u preostale britanske kolonije. Britanski službenici koji su dogovarali povlačenje iz New Yorka započeli su zapis koji nazvali "Knjiga crnaca" i u njoj su zabilježili oko četiri tisuće i tri stotine muškaraca, žena i djece koji su dobili putovnice i ukrkali se na brodove. Možda je još deset tisuća otplovilo na sigurno iz Savannahe i Charles Towna.⁵⁹

---

⁵⁵ Johnson, R. (2018, January 18). *Benjamin Banneker (1731-1806)*. BlackPast.org. <https://www.blackpast.org/african-american-history/banneker-benjamin-1731-1806/>. (22.08.2022.)

⁵⁶ Thomas Jefferson Papers, Manuscript Division, Library of Congress, Washington D.C., dokument priložen u knjizi, Bedford/St. Martin's, Boston, MA, ©2009, str 56

⁵⁷ Deklaracije o nezavisnosti: transkripcija, <https://www.archives.gov/founding-docs/declaration-transcript> , (25.06.2022.)

⁵⁸ , Holton, Woody, *Black Americans in the revolutionary era : a brief history with documents*, Bedford/St. Martin's, Boston, MA, ©2009str 15

⁵⁹ Countryman, Edward - *Enjoy the same liberty- Black Americans and the revolutionary era*(The African American History Series), Rowman & Littlefield Publishers (2012), str 83

Na kontinentu nije bilo sigurno za crnce, mnogi Afroamerikanci su bili hvatani i prodavani ili su se davali kao nagrada pripadnicima vojske patriota.⁶⁰ Afroamerikanci koji su se borili na strani Britanaca otišli su u Englesku u male skupine Britona, najčešće u London, ili u engleske kolonije kako bi uživali slobodu. U Novu Scotiu je preseljen veliki broj bivših robova koji su po obećanjima vlasti Britanije trebali dobiti farmu za sebe i svoju obitelj, kao i bijelo stanovništvo koje je naseljavano također. Ignorirajući vladina obećanja bijeli doseljenici odlučili su eksploatirati Afroamerikance učinivši ih gotovo potpuno ekonomski ovisnima o njima. Radili su u groznim uvjetima i gladovali su. Također, bili su natjerani na ugovorne obveze kojima su praktički ponovno postali robovi.⁶¹

Nekim Afroamerikancima rat je donio slobodu preko peticija, sudova ili kao nagradu za službu u vojsci. Oni robovi koji su imali više sreće uspjeli su pobjeći od gospodara i rata te zadobiti slobodu. Neki su služili kod Britanaca pa su ih nakon rata preselili u Kanadu i Afriku. No, ipak većina koja je ostala u Sjedinjenim Američkim Državama nije ostvarila osjećaj slobode o kojem su pričali očevi države, Većina je ostala zatočena kod robovlasnika, a i oni oslobođeni bili su gledani kroz predrasude i diskriminirani. Čak je i više robova bilo nakon završetka rata. Ulogu koju su Afroamerikanci odigrali u ratu i pomogli u završavanju istoga počela se zaboravljati. Oni koji nisu prešli na stranu Britanaca, ali su pokušali pobjeći i bili su uhvaćeni završili su na šećernim plantažama na Karibima i nisu više nikada vidjeli svoju obitelj i prijatelje. Mnogi su umirali od bolesti poput boginja, tifusa i slično, bolesti su puno snažnije pogodile Afroamerikance i Indijance zbog slabije dostupnosti liječnika. Na kraju rata ipak je tisuće Afroamerikanaca bilo oslobođeno u Americi te su oni pokušali graditi svoje društvene krugove kako bi se borili protiv diskriminacije i za slobodu.

Jedan primjer traženja slobode putem peticija je primjer iz Portsmoutha u New Hampshireu, tijekom jeseni 1779. putem kojeg dvadeset domorodaca iz Afrike koji su rođeni slobodni, uključujući princa Whipplea koji je 1776. godine prešao rijeku Delaware uz generala Washingtona. U peticiji su zamolili Dom i Vijeće koji zasjedaju u Exeteru da obnove svoju slobodu koju su uživali. Tvrđili su da im je „Bog dao život i slobodu, pod uvjetima najsavršenije jednakosti s drugim ljudima, ta je sloboda inherentno pravo ljudske vrste te da su privatna ili javna tiranija i ropstvo, podjednako odvratni umovima koji su svjesni jednakog

---

⁶⁰ Holton, Woody, *Black Americans in the revolutionary era : a brief history with documents*, Bedford/St. Martin's, Boston, MA, ©2009, str.15

⁶¹ *Ibid*, str 18

dostojanstva svih ljudi.⁶² Tek u proljeće 1780. godine Dom i Vijeće su se udostojili primijetiti peticiju dvadesetorice. U međuvremenu je podnositeljima peticije naređeno da svoju molbu objave u novinama New-Hampshire Gazette, koje su tiskane sredinom srpnja, potpisanu od strane samo jednog od podnositelja peticije, Nero Brewstera.⁶³

Mnogi Afroamerikanci koji su dobili slobodu i dalje su bili diskriminirani, primjerice John Cuffe zajedno a još dvojicom slobodnih crnaca iz Dartmoutha piše peticiju Massachusettsu zbog nemogućnosti glasanja koje nije imalo niti stanovništvo bez određene veličine posjeda kao i žene, te plaćanja poreza ističući kako je to ista vrsta opresije koju su Britanci pokušali nametnuti američkim kolonijama.⁶⁴

Abolicionisti su poticali ukidanje ropstva te je 2. srpnja 1777. godine Vermont postao prva kolonija koja je potpuno zabranila ropstvo. Ne samo da se zakonodavno tijelo Vermonta složilo u potpunosti ukinuti ropstvo, već je također dalo pravo glasa Afroamerikancima. Ovo je svakako povijesni događaj. Proglas je pokazao da raste nezadovoljstvo prema ropstvu i trgovini robljem, osobito u kolonijama na sjeveru gdje su se ukorijenili abolicionistički pokreti predvođeni kvekerima. Problem je postojao jedino u tome što je formulacija zakona bila nejasna te se nastavila praksa ropstva. Ranije, 1774. godine, kolonije Rhode Island i Connecticut na području Nove Engleske zabranile su prekomorski uvoz robova, ali su još uvijek dopuštale trgovinu robljem među kolonijama. Abolicionisti su radili hvalevrijedne poteze no ipak svaka je država stvorila zakonska ograničenja koja su slobodnim crncima otežavala pronalaženje posla, posjedovanje imovine ili čak ostanak u državi. Rhode Island, iako je zakonski ukinuo uvoz robova iz inozemstva, nastavio je imati najveći broj aukcija robova u državama Nove Engleske. Osim toga, zakoni Rhode Islanda koji reguliraju postupanje s Afroamerikancima, slobodnim ili robovima, neprestano su se revidirali i ažurirali i bili su među najstrožima u kolonijama. Iako su na sjeveru Afroamerikanci bili bolje tretirani i dalje je bio izražen rasizam te se negdje čak nastojalo otjerati crnce sa svojih posjeda, primjerice u

---

⁶² Kaplan, Sidney, Kaplan, Emma Nogrady, *The black presence in the era of the American Revolution*-Univ of Massachusetts Press, 1989, str. 29

⁶³ Kaplan, Sidney, Kaplan, Emma Nogrady, *The black presence in the era of the American Revolution*-Univ of Massachusetts Press, 1989., str. 30

⁶⁴ Peticija vlastima u Massachusettsu, 10, veljače 1780., Massachusetts Division of Archives, Boston, Holton, Woody, *Black Americans in the revolutionary era : a brief history with documents*, Bedford/St. Martin's, Boston, MA, ©2009, Documents, str. 75

Connecticutu gdje je nekoliko slobodnih crnaca bilo prisiljeno poništiti svoje naslove i vratiti posjede gradu.⁶⁵

Na Sjeveru je ropstvo bilo manje zastupljeno i nije bilo toliko snažno ukorijenjeno u društvo kao na Jugu. Ropstvo na Sjeveru se počelo smanjivati nakon rata, počela se uništavati institucija ropstva, a do 1804. svaka se sjeverna država obvezala na emancipaciju na neki način. Broj slobodnih crnaca u sjevernim državama narastao je s nekoliko stotina iz 1770. godine na gotovo 50.000 do 1810. godine. Revolucionarne vizije neovisnog društva navele su Kongres 1780-ih da posebno zabrani ropstvo na sjeverozapadnom teritoriju između Apalača i Missisippija. Također, novi federalni ustav obećao je 1808. godine kraj međunarodnog uvoza robova, za koji su se mnogi nadali da će zaustaviti prodaju. Zapravo, gotovo svi revolucionarni vođe su osuđivali nepravdu ropstva i nadali se da će ono nestati. Primjerice u knjizi „Notes on the State of Virginia“ iz 1788. godine Thomas Jefferson daje popis zakona za koje se nada da će ih Virginia uspjati donijeti. Neki od tih zakona omogućili bi potpunu emancipaciju robova koji imaju pravo na slobodu. Jefferson navodi da robovlasnici Amerike vladaju despotski te svojim nemoralnim onemogućavanjem slobode šalju krivu poruku djeci i onemogućavaju osnovna ljudska prava Afroamerikancima.⁶⁶ Jefferson smatra da bi crnce trebalo odseliti u druge krajeve svijeta s omogućenim potrepštinama za rad, kuću i s domaćim životinjama koje bi mogli uzgajati. Razlog tome da ne bi mogli ostati u američkim kolonijama je to što su previše istaknute podijele između bijelaca i crnaca te vladaju predrasude i diskriminacija prema crncima zbog čega nikada neće moći živjeti u miru te će se uvijek javljati sukobi.⁶⁷ U početku se činilo da bi ropstvo moglo biti eliminirano čak i na jugu. Više društava protiv ropstva postojalo je na jugu nego na sjeveru i oslobođanje je postalo vrlo često u razdoblju neposredno nakon revolucije. Samo u Virginiji broj slobodnih Afroamerikanaca porastao je s 3000 iz 1780. godine na 13 000 do 1790. ali na kraju je ropstvo na jugu bilo previše ukorijenjeno da bi se moglo zakonodavno ili sudski ukinuti.⁶⁸

---

⁶⁵Vermont 1777: Early Steps Against Slavery, <https://nmaahc.si.edu/explore/stories/vermont-1777-early-steps-against-slavery>, (14.07.2022.)

⁶⁶ Dio teksta Thomasa Jeffersona, Notes on the State of Virginia, Prichard and Hall, Philadelphia, 1788., str. 50-172, Holton, Woody, Black Americans in the revolutionary era : a brief history with documents, Bedford/St. Martin's, Boston, MA, ©2009, Documents, str. 106-107

⁶⁷ Dio teksta Thomasa Jeffersona, Notes on the State of Virginia, Prichard and Hall, Philadelphia, 1788., str. 50-172, Holton, Woody, Black Americans in the revolutionary era : a brief history with documents, Bedford/St. Martin's, Boston, MA, ©2009, Documents, str. 103

⁶⁸ Wood, Gordon S, The American Revolution, Modern Library edition, New York, 2001- 2002, str. 118

Zaključak

Afroamerikanci su sudjelovali u Američkom ratu za nezavisnost i to na obje strane bojišnice. Obje strane iskoristile su robovsku snagu u ratovanju za svoje ciljeve dok su Afroamerikanci u tome sudjelovali samo zbog načela slobode kojem su težili, baš onom načelu kojem su težili patrioti u borbi protiv lojalista. Međutim, Afroamerikanci nisu uspjeli ostvariti svoja načela. Afroamerikanci su sudjelovali u svim bitkama te su se istaknuli kao dobri vojnici. Bili su dio kopnene vojske, mornarice i špijunaže. Mnogi neslobodni Afroamerikanci su se pridružili britanskim vojnicima kako bi ostvarili osnovno ljudsko pravo slobode, neki su se pridružili patriotima u obrani kolonija od Britanaca također kako bi pokušali ostvariti svoju slobodu, dok su neki uspjeli pobjeći što dalje od robovlasnika i borbe dok je vladala pomutnja rata. Većini Afroamerikanaca nije se ostvarila želja za stjecanje slobode te su ostali u robovlasništvu, manji dio je uspio ostvariti slobodu sudjelovanjem u ratu ili putem peticija. U nadolazećim godinama i početkom 19. stoljeća počela se sve više osjećati borba crnaca koji su počeli gledati na slobodu kao svoje pravo, međutim ovo je bio tek jedan mali mizeran korak u ostvarenju konačnog uništenja robovlasništva. Ipak vrijedno je spomena da se svijest barem malo krenula mijenjati u pogledima na ropstvo pa makar i u vrlo uskim krugovima kako bi se pokušala razbiti diskriminacija i predrasude prema Afroameričkom stanovništvu u Americi. Zakoni doneseni u kolonijama za emancipaciju nisu još uvijek donosili puno efekta u oslobađanju robova, međutim na druge načine putem peticija ili na temelju službe u ratu mnogi su uspijevali dobiti slobodu, ali su i dalje bili diskriminirani. Sjeverne kolonije krenule su u smjeru potpunog odbacivanja ropstva dok je na jugu ropstvo bilo duboko ukorijenjeno.

Literatura:

Primarna literatura:

1. Deklaracija o nezavisnosti: transkripcija, 1776.
2. Jefferson, Thomas, Notes on the State of Virginia, Prichard and Hall, Philadelphia, 1788
3. Jefferson Thomas, Papers, Manuscript Division, Library of Congress, Washington D.C, 1776.
4. Peticija vlastima u Massachussetsu, 10. veljače 1780
5. Proklamacija Lorda Dunmorea, 1775.

Sekundarna literatura:

1. Bailyn, Bernard, The Ideological Origins of the American Revolution-Belknap Press, 1992.
2. Brown, Christopher Leslie ,Philip D. Morgan - Arming Slaves From Classical Times to the Modern Age, Yale University Press, London, 2006.
3. Countryman, Edward, Enjoy the same liberty- Black Americans and the revolutionary era (The African American History Series), Rowman & Littlefield Publishers, inc., 2012.
4. Egerton, Douglas Death or Liberty - African Americans and Revolutionary, Oxford University Press, USA, 2009,
5. Holton, Woody, Black Americans in the revolutionary era : a brief history with documents, Bedford/St. Martin's, Boston, MA, ©2009
6. Kachun, Mitchell Alan, First martyr of liberty, Crispus Attucks in American memory, Oxford University Press, USA, 2017.
7. Quarles, Benjamin Arthur, The Negro in the American Revolution, University of North Carolina Press, 1996.
8. Kaplan, Sidney, Kaplan, Emma Nogrady, The black presence in the era of the American Revolution-Univ of Massachusetts Press, 1989.
9. Wood, Gordon S, The American Revolution, Modern Library edition, New York, 2001- 2002.

Članci:

1. Danielle Allen, A Forgotten Black Founding Father - Why I've made it my mission to teach others about Prince Hall, article published on February 10, 2021, <https://www.theatlantic.com/magazine/archive/2021/03/prince-hall-forgotten-founder/617791/> (14.07.2022.)

Internetske stranice:

1. Black Past, <https://www.blackpast.org/african-american-history/> (15.06.2022.)
2. National Archives, <https://www.archives.gov/founding-docs/declaration-transcript> (25.06.2022.)
3. National Museum of African American History and Culture <https://nmaahc.si.edu/explore/stories/vermont-1777-early-steps-against-slavery> (14.07.2022.)
4. National Women History Museum, www.womenshistory.org/education-resources/biographies/phillis-wheatley (22.08.2022.)
5. Poetry Foundation, <https://www.poetryfoundation.org/poems/45465/on-being-brought-from-africa-to-america> (22.08.2022.)

Izvor za slike:

1. Slika 1 <https://www.blackpast.org/african-american-history/lord-dunmore-s-ethiopian-regiment/>
2. Slika 2 https://ids.si.edu/ids/media_view?id=NPG-S-NPG_88_51&container.fullpage&iframe=true&width=85%25&height=85%25